

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۶۷		۶۷
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	نظام ایران سالیانه ده تومان
چاپه یکشنبه ۷	خواهد بود	خارجه دوازده تومان
مهر ماه ۱۳۰۸	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمه تك شماره
مطابق ۲۵ ربيع الثاني	مطبعة مجلس	يك قران
۱۳۴۸		

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۷ مهر ماه ۱۳۰۸ * (۲۵ ربیع الثانی ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) اضافه اعتبار جهت کرایه منزل معلمین فرانسوی
- ۳) استخدام مسبو مورس بروسبه
- ۴) استخدام مسبو برژه و مسبو کلریس
- ۵) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و سه ربع قبل از ظهر ریاست آقای دادگر تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

صورت مجلس پنجشنبه ۴ مهر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

رئیس - در صورت مجلس مخالفی نیست ؟
 (اظهار شد - خیر)
 (۲ - لایحه اضافه اعتبار کرایه منزل)
 (معلمین فرانسوی)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد لایحه راجع به
 پرداخت سالیانه دویست و پنجاه تومان جهت کرایه منزل
 معلمین مطرح است . آقای روحی
 روحی -- موافقم .
 رئیس -- آقای اعتبار .

* عین مذاکرات مشروح شصت و هفتمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)
 دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسمی غائبین خوانده نشده است .

اعتبار -- بنده يك توضیحاتی میخواستم که خواستم از آقای وزیر معارف سؤال کنم و آن موضوع کنتراست بود. این معلمین با کنتراست شده اند یا نشده اند آنچه که بنده از آقای مخبر کیسبون بودجه تحقیق کردم این معلمین را کنتراست کرده اند و تصدیق میفرمائید که این اشخاص که کنتراست شده اند حالا اگر بعنوان کرایه منزل يك مبلغی بر مبلغ کنتراست آنها اضافه کنیم و لایحه اعتبار آنرا بیاورند بمجلس يك روزنه ایست برای کنتراست سایر مستخدمین عرض کنم اینها مطابق کنتراستی که داده اند و امضاء شده و دولت قبول کرده است بنده تصور میکنم که ملزم هستند که بهمان مبلغی که کنتراست شده اند قبول کنند منتهی البته اگر در پایان خدمت یا در عرض خدمت اینها يك خدمات بر جسته کردند و رضایت دولت را بطوریکه منظور بود جلب کردند آنوقت دولت جا دارد که برای آنها بعنوان انعام یا بهر عنوانی که تقاضا کند يك مبلغی اعتبار بخواهد ولي حالا در بدو امر که هنوز نیامده اند و این کنتراست را هم قبول کرده اند در نتیجه آن مذاکراتی که با آنها شده است يك لایحه را آوردن گمان میکنم خوب نباشد و صلاح نباشد به علاوه سایر مستخدمین هم که تعدادشان بالغ بر هزار نفر است میتوانند این تقاضا را بکنند و خودش يك مستمسکی خواهد بود. این بود که بنده خواستم از آقای وزیر معارف سؤال کنم که اگر اینها کنتراست شده اند به همان ترفیسی که سابق مجلس اعتبار داده بود باشد و اگر نشده اند که این يك موضوعی است علیحده

وزیر معارف -- مسئله را که نماینده محترم فرمودند البته خیلی صحیح است راجع به معلمینی که کنتراست میشوند البته کنتراست مرضی الطرفین است بکنفری که حاضر میشود بيك مبلغی در اینجا استخدام شود و ما هم قبول میکنیم آن مبلغ را نمیشود کم کرد و نمیشود زیاد کرد و وقتی که مدتش تمام میشود و کنتراست سر

می آید اگر خواستیم او را دوباره کنتراست کنیم و او تقاضای اضافه کرد با قبول میشود یا قبول نمیشود در هر حال مطابق کنتراستی که شده است عمل میشود. راجع به این معلمین البته خاطر آقایان مسنحضر است که در سه ماه پیش يك لایحه آوردیم که چند نفر معلم با يك حقوق معینی از اروپا استخدام کنیم برای مدارس مرکز و ولایات پس از آنکه داخل مذاکره شدیم بتوسط نماینده خودمان در پاریس معلوم شد که با این مبلغ حاضر نمیشوند و يك مبلغی اضافه میخواهند پس از گفتگوی بسیار قرار شد که يك اضافه برای کرایه منزل آنها معین شود و از طرف وزارت معارف وعده شد که این لایحه تقدیم مجلس شورای ملی خواهد شد و اگر تصویب فرمودید این اضافه را به آنها خواهند پرداخت. يك چند نفری از معلمین آمده اند اینجا و کنتراست را هم بهمان ترفیسی که مجلس شورای ملی تصویب کرده بود نوشته اند منتهی وعده کرده ایم بآنها که اگر چنانچه مجلس شورای ملی این را تصویب کرد بآنها بدهیم و آنگاه که نیامده اند و در پاریس اند و منتظرند که مجلس شورای ملی این را تصویب کند اگر تصویب کردید بآنها اعلام میکنیم که بیایند و اگر هم تصویب نفرمودید باز مجدداً بهشان گفته میشود که تصویب نشد و بهمان مبلغ سابق که تصویب فرموده اید حاضریم اگر قبول میکنید تشریف بیاورید والا خیر و الا این چیز نازه نیست که تصور بفرمائید وزارت معارف میخواهد اضافه حقوق برای این معلمین معین کند و يك چیزی بیشتر از آنچه که تصویب شده است بآنها بدهد.

رئیس -- آقای رفیع موافقت میدارند ؟

رفیع -- موافقت.

رئیس -- آقای زوار

زوار -- موافقت.

رئیس -- آقای عدل

عدل -- موافقت

رئیس -- آقای اورنگ

اورنگ -- موافقت

رئیس -- آقای کیا ... مخالفید ؟

کیای نوری -- بلی مخالفم.

رئیس -- بفرمائید.

بکنفر از نمایندگان -- بلند تر

بعضی از نمایندگان -- (با خنده) هنوز صحبت نکرده اند.

کیای نوری -- بله آقا ؟ ... عرض کنم البته معلم خیلی مدخلیت در تربیت شاگرد دارد ....

بعضی از نمایندگان -- بلند تر.

رئیس -- آقا بفرمائید این جا صحبت کنید.

کیای نوری -- (پشت کرسی نطق) خواستم بآقای وزیر معارف تذکر بدهم این معلمین فرانسوی که آمده اند اینجا عموماً می بینم شاگردان از آنها شکایت دارند و مخصوصاً چند روز قبل در يك جائی بودیم که بعضی از شاگردان آمده بودند و اظهار میکردند که این معلمین يك لهجه غیرفصحی دارند و شاگردها هم عادت کرده اند و این خیلی بد است یکی دو نفر از آقایان نمایندگان هم بودند علاوه بر این بعضی سوء اخلاقهای خارجی دارند یکی از آنها که در يك جائی منزل کرده بوده است شکایت از اخلاقی میکردند بنده غرضم این بود در این قسمت معلمینی که کنتراست میشوند يك اندازه دقت بفرمائید که این اشخاص يك اشخاصی باشند که از حیث زبان فصیح باشند و از حیث اخلاق هم منزه باشند و از حیث علم هم البته عالی باشند در روز اولی که آقای وزیر این لایحه را آوردند این اشکال شد که يك نفر معلم عالی را نمیشود باین مبلغ آورد فرمودند که ما در آنچه يك راهی پیدا کرده ایم که میتوانیم با این مبلغ

استخدام کنیم البته بنده مخالف با این قسمت نیستم ولی عقیده ام این است که اشخاصی که مأمور انتخاب این اشخاص هستند باید فوق العاده دقت کنند که معلم خوب انتخاب شود زیرا معلم کاملاً در رشد و علم و اخلاق شاگردان مدخلیت دارد. این عرض بنده بود

وزیر معارف -- لازم است که بنده چندین مسئله را حضور آقایان تذکر بدهم قسمت اولی را که فرمودید که یکی دو نفر از شاگردان حضور آقا شکایت کرده اند که این معلمین لهجه بدی دارند بنده یقین دارم که مجلس شورای ملی این استدعای بنده را قبول میفرماید که هیچوقت شکایت شاگرد از معلم مؤثر نخواهد بود و بنده ناچارم که این را حضور مبارک آقایان عرض کنم و تصدیق این حرف را خواهند کرد و میل دارم در این جا که بهترین جاها است يك اظهار خورسندی و تقدیری از این معلمین کرده باشم اما راجع به این معلمینی که حالا می آوریم البته دقت تمام در انتخاب آنها خواهد شد و نماینده ما در پاریس که نماینده معارف و وزارت امور خارجه هر دو هستند البته نهایت دقت را کرده اند و اشخاصی که آمده اند این جا بسیار اشخاص برجسته عالی فاضل هستند و یقین دارم آقایان محصلین هم بعد از آنکه اینها کارشان تمام شد همه نهایت رضایت را خواهند داشت.

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است.

احتشام زاده -- بنده مخالفم.

رئیس -- بفرمائید.

احتشام زاده -- راجع به معلمینی که برای مدارس متوسطه استخدام شده اند در لایحه استخدامشان نظر بانی بود که بنده عرض کردم و مخصوصاً توجه وزارت معارف را نسبت به آن تقیصه که در کار است جلب کردم و نمیدانم وزارت معارف برای رفع آن تقیصه چه

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود
(این طور خوانده شد)
پیشنهاد میکنم در ماده واحده عوض کلمه متوسطه
نوشته شود : از محل اعتبارات غیر مترقبه .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - خود آقای وزیر معارف کاملاً
مستحضراست که بنده و عده از رفقای صمیمی یک حسن
عقیده کاملی بایشان داشتیم در تنظیم بودجه معارف و
بودجه معارفی که قریب سه کرور سه کرور و دوشت
پنججاه هزار تومان میشود با آن نظر معارف پروری
خودمان هیچ متوجه بخشایش نگذاشتیم و ملاحظه نکردیم
در واقع چون نظر به پیشرفت معارف بود موافقت
کردیم و در این مسئله نظرمان این بود که بعد از اینکه
مجلس و کمیسیون بودجه حسن موافقت را با وزارت معارف
کرد در مقام عمل هم همانجوری و آن نظری که پیش ما
بود وزراء موقعی است که ریش خودشان را بچینانند
در کار کردن و ترتیبات مدارس متوسطه و ابتدائی و
عالی را مرتب کنند ولی ملاحظه میشود و مدارس
متوسطه ولایات را میشنویم که یک کلاس و دو کلاس را
کم کرده اند و مدارس متوسطه مرکز هم (بنده خود
مقتض معارف نیستم) اما اطلاعاتی که میدهند معلوم
میشود آن حسن توجهی که نسبت بمدارس متوسطه
بوده است آن حسن توجه بر داشته شده است و این
راه را محدود کرده اند بعینہ مسئله همان حکایت تدبیر
خواجه نصیر طوسی است و قوت خلیفه می کم که مالش
بدهند بدهند تا اینکه بکلی تحصیلیات مدارس عالی ما
از بین برود می محدود میکنند عده وارد شوندگان
در مدارس متوسطه را تا اینکه محدود شود یک عده
خاصی در صورتیکه نظر ما این است که در مملکت ما
فقط امتیاز فضل و امتیاز علمی مناط باشد امتیاز فضل
مناط است نه غیر آن تقوی در فضیلت و دانش است

اقداماتی کرده است در موقع امتحانات مسابقه
مخصوصاً این قضیه خوب محسوس شد که بواسطه آشنا
بودن معصلین بزبان این معلمین درست از عهده امتحان
بر نیامدند و بعلاوه یک عده زیادی شاگردان مدارس
متوسطه موفق نشدند که درست از عهده امتحان برآیند و به
تحصیلاتشان موفق شوند نمیدانم در آینده برای رفع این
عیب و نقیصه که مایه فراسه و زبان خارجی مدارس
ما کم است وزارت معارف چه فکر کرده است؟ و بهمین
مناسبت اغلب از معلمین خارجی استفاده نمیشود و من
تقاضا میکنم آقای وزیر معارف در این باب اگر اقداماتی
فرموده اند و میتوانند اطمنان بدهند که برای سال آینده این
عیب رفع خواهد شد و مثل امسال یک عده زیادی از
مصلین ما وقتشان تلف نمیشود بفرمایند که رفع نگرانی
بنده و سایر آقایانی که از این باب نگرانی دارند بشود.
وزیر معارف - اینکه آقا فرمودند این موضوع

موجب نگرانی خود بنده هم هست و امسال هم در
امتحانات متوسطه و هم در امتحانات مسابقه مسلم شد که شاگردان
زبان خارجه خوب نمیدانند بلکه خیلی بد میدانند و
مخصوصاً بسیاری از شاگردان بواسطه نوشتن اغلاط برجسته
خیلی زیاد نمرشان از صفر هم پائین آمده بود که غلط
رسیده بود به سی یا چهل و پنججاه و بهترین راه اینست که
از این معلمین فرانسوی که استخدام کرده ایم استفاده شود
و در اطراف کتب هم باید یک اقداماتی کرد که کتب
خوب انتخاب شود و یک قسمت زیادی از حیث کتاب
و چیزهای دیگر به این مسئله تشویق و ترغیب شود
و بعضی ها که خیلی عقب هستند شاید هفته یکساعت
معلمین مخصوص بر ایشان فکر کنند تا با این معلمین
فرانسوی که آمده اند و کتب مخصوص که تدریس میشود
البته سال دیگر هم بهتر میشوند ولی کاملاً خوب نمیشوند و
سال دیگر خیلی خیلی خوب میشوند و مسلم است مدت
لازم دارد و امیدوارم و گمان میکنم تا دو سال دیگر
که بگذرد این نظریه تأمین شود .

والا خانواده من منتهی میشود به کیورث و خانواده دیگری
منتهی میشود بگیو این در بین نباشد . می اطلاعاتیکه به بنده
میرسد میگویند دائره تحصیلیات متوسطه را محدود کرده
اند که منحصر شود بیک عده معدودی و چیزی از
مدارس متوسطه نمیند فقط علی میباید و حوضش
دیگر آن اشخاصی که وسائل ندارند از بین میروند آن
تکلیاتی را که ما در بودجه نوشته ایم عملی نمیشود.
از این نقطه نظر بنده می بینم که می لایحه میآورند
بمجلس و از محل مدارس متوسطه حقوق میدهند
چرا از محل مدارس متوسطه میدهند؟ ما میخواهیم
مدارس متوسطه را در ابراف تقویت کنیم . و کتر
بخواهیم اولاد ها و جوان های خودمان را بخارجه
بفرستیم . آنوقت شما می از این محل میزید و معلوم
نیست بکی میدهند؟ آقا شما اعتبارات فوق العاده و
غیر مترقبه دارید . چرا از این محل عمل نمیدهند؟
که میگوید و از مدارس متوسطه میدهند؟ آنوقت یک
استفاده سیاسی هم از اینکار می کنید و میگویند در
مجلس طرفدار ندارد بدلیل اینکه ما آمدیم و از این محل
نشان کردیم و بکنفر هم در مجلس حرفی نگفت . من
از این نقطه نظر که اگر اکثریت مجلس هم بخواید
موافقت کند و رأی بدهد لا اقل از محل مدرسه متوسطه
نده این عرض را کردم شما از اعتبار مدرسه متوسطه دست
نزدید . این یک مقامی است که خیلی در نزد مجلس محترم
مقدس است و مجلس شورای ملی خیلی بمدارس متوسطه
اهمیت میدهد خوب است شما این محل را دست نزنید و از اعتبارات
غیر مترقبه بپردازید . این در صورتی است که خدای
نخواست اکثریت مجلس موافق باشد و بخواید رای بدهد
و الا اساساً بنده عرض میکنم که پس از گذشتن
کنترات دیگر نمیتوان آنرا تغییر داد . اگر نظر آقایان
باشد این لایحه را در دوره سیم می آورند و همانجا
بنده اشکال کردم که عقد اجاره چهار طرف دارد و چهار
طرفش هم تمام شده است این عقد لازم است . عقد
چنانست که نزلزل پیدا کند . حالا بچه مناسبست

ما بیاییم و در اجرائش زیادتی قائل بشویم ؟ اگر خدای
نخواستہ تخلف از طرف ما پیدا میشد دنیا مارا میلزاند
که در فلان قانون شما تخلف کردید اما ما هرروز
راہرا برای دیگران باز میکنیم خوب کراندل میاید
با پنجهزار تومان . هزار تومان هم اضافه میگیرد برای
اینکه آمده است با بران ؟ و میکرب های اینجا ضررش
بیشتر از فرائسه است و باید زیاد تر از فرائسه بگیرد
حالا نمیشود بر کنترات چیزی افزود . از اول خوب
بود شما پایه کنترات را طوری بگیرد که اندازه
باشد ولی پس از آنکه با معلمین کنترات بستید آنوقت
دیگر قانون است . و دولت باید قانونی که از مجلس
میگذرد اجرا کند و حالا نباید چیزی اضافه کرد .
فرضاً که نمایان نیاید . آتش دهن سوز نیست ؟
زیرا ما در این چند ساله امتحان کرده ایم . ما
حتی الامکان باید معلمین خودمان را تشویق کنیم . اولاً
امید وارم اکثریت مجلس شورای ملی متوجه باشد از
اینکه زیادی را رأی ندهد . (همان طور که آقای
اعتبار از روی حسن عقیده اظهار کردند) فرضاً هم
که نباشد خدای نخواستہ رای بدهید اقلاً از محل مدرسه
متوسطه نباشد . مدرسه متوسطه زد ما خیلی اهمیت دارد
ما اعتبارات مدرسه متوسطه را خیلی گرامی میدانیم .
از این جهت نباید باعتبار آن دست بزنیم .
وزیر عدلیه - هر وقت که یک موضوع مالی در
مجلس مطرح میشود و بنده می بینم که آقای آقا سید
یعقوب و گاهی هم آقای فیروز آبادی از نقطه نظر مالی
اشکال میکنند واقماً خیلی خوشوقت میشوم بدون تعارف
زیرا بالاخره یک محلی باید باشد که هر وقت سر کیسه
را کج میکنند او نگاهدارد و سختی بکنند تا آن
اشخاص که در جریان عمل هستند مجبور شوند زیاد
خرج نکنند و یک قدری هم دست نگاهدارند و احتیاط
کنند جمع این دو نظر بالاخره چیز خوبی میشود .
ولی البته بدرجه باند سر کیسه را نگاهداشت و صرفه
جوئی کرد که اصل موضوع هم از بین نرود . مسئله

معلمین که فرمودند البته يك وقت است که ما میگوئیم اصلاً احتیاج بمعلم نداریم و لازم نیست اگر اینطور است به عقیده بنده دو هزارش هم زیاد است آنچه رسد باینکه در اضافه اش حرف بزیم برای اینکه خرج غیر ضروری است. ولی يك وقت است که در اصل قضیه آقایان موافقت دارند ولی میفرمایند خوبست سعی کنیم که ترخرج شود. اما البته درچه حدودی؟ درحدودی که فقط خودمان بخوایم بادرحدودی که طرف هم حاضر باشد که قبول کند! مجلس يك اجازه داد یعنی يك اصلی را قبول کرد قبول کرد که دولت یکده معلم فرانسوی را برای مدارس متوسطه استخدام کند بعد از آنهم وزارت معارف يك پیش بینی کرد و خیال کرد که با این مبلغ می تواند يك عده معلمین را بیاورد. قبیل از آن دولت نمیتوانست برود و با يك اشخاص کنترات به بنده زیرا بدون اجازه مجلس شورای ملی نمی توانست این کار را بکند. بعد از آن که تحقیق کرد. و خواست يك اشخاصی را که بپردازد کار بخورند با این مبلغ استخدام کند بعد نمیشود و این مبلغی که در نظر گرفته کم است. اصل موضوع این جا است. اگر واقعاً کنترات بسته شده بود بنده با نظر آقا موافق بودم برای اینکه این هم خوب نیست که يك کنتراتی ما به بنده پس از آنکه بسته شد در وسط عمل قبل از آنکه موعدش منقضی شده باشد آنرا تغییر بدهیم و اضافه کنیم. در آخر مدت ممکن است با مبلغی اضافه دو باره کنترات کرد ولی در ضمن عمل نمیشود غرض این است کنتراتی بسته نشده...

اعتبار... کنترات بسته شده

عراقی... کنترات دو نفرشان بسته شده بقیه بسته نشده است.

وزیر عدلیه - عرض کردم پس از تحقیقات معلوم شد اشخاصی را که لازم داشتند باین مبلغ نمیباشد

و کنتراتی بسته نشده است. حالا آگر آقایان باین اصل که معلم خارجی باید استخدام شود موافقت که باید لطف بفرمایند و باین مبلغ هم حاضر شوند و اگر هم باین اصل موافقت نمیفرمایند که هیچ ولی بنده تصور میکنم دیگر تجدید مطلع کردن در اصل موضوع خوب نباشد زیرا اصل قضیه يك موضوعی است که آقایان موافقت دارند. و تذکراتی هم که نماینده محترم دادند دائر بر اینکه حتی الامکان بایستی کمتر خرج شود البته این هم صحیح است. ولی این در صورتی است که کنترات بسته شده باشد. حالا بنده خواهش می کنم که پس از این عرض بنده آقایان وارد این موضوع نشوند و موافقت بفرمایند و رای بدهند.

رئیس - رای میگیریم. آقایانی که پیشنهاد آقای آقا سید بقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(معدودی قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای اعتبار قرائت می شود.
(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده را بطریق ذیل پیشنهاد میکنم. وزارت معارف مجاز است علاوه بر حقوقی که در قانون ۹ تیر ماه ۱۳۰۸ برای استخدام دوازده نفر معلم فرانسوی منظور گردیده است در صورتیکه مقتضی بداند بهر يك سالیانه دو بیست و پنجاه تومان از محل اعتبار مصوبه هذه السنه مدارس متوسطه اضافه حقوق بدهد (اعتبار)

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار... خود آقای وزیر عدلیه تصدیق میفرمایند که مجلس با بنده با اضافه حقوق زیاد برای معلم مخالف نیستیم ولی صحبت سر طرز عمل است. ما میگوئیم اگر می خواهید اضافه بدهید و زیاد بدهید در موقعی که می خواهید کنترات به بنده هرچه هست در ضمن سایر شرایط قرار دهید ولی پس از اینکه مابک مبلغی را تصویب میکنیم و بمحل هم مذاکره میکنند البته پس از

تصویب و اجرا دو مرتبه تجدید مطلع خوب نیست. در این جا صحبت این است که بنده از آقای مخبر سوال کردم. ایشان فرمودند آنها کنترات شده اند. اگر این طور باشد بنده موافق نیستم که دیگر چیزی اضافه داده شود. کرایه منزل اصلاً يك عنوانی است که دیگر موضوع ندارد زیرا در ادوار گذشته زحمانی کشیده شد تا عنوان کرایه منزل از کنتراتها برداشته شد. ما دیگر نمی خواهیم این اصل و عنوانی را که از بین رفته تجدید کنیم و اگر فرضاً چیزی می خواهید بدهید مقتضی این است که بعنوان اضافه حقوق بآنها بدهیم نه بعنوان کرایه منزل. اساساً بنده عقیده ندارم بعد از آنکه در يك کنتراتی تراضی حاصل شد آنوقت يك دفعه چیزی اضافه بشود

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم که در این قسمت يك نفری اشتباه شده است آقای مخبر هم اگر گفتند این کنتراتها امضاء شده اینطور نیست. همه کنتراتها امضاء شده اند. (بعضی از نمایندگان - امضاء شده اند) اجازه بدهید دو نفر از اینها آمده اند اینجا و وزارت معارف کنترات آنها را امضاء کرده ولی آنها می گویند ما امضاء کرده ایم هنوز امضاء نشده است. باین دوفتری هم که آمده اند وعده داده شده بود که این قسمت را هم از تصویب مجلس بگذارند. و اگر غیر از این شکل باشد آنها هم نخواهند آمد. و این دوفتری هم که آمده اند اگر این قسمت تصویب نشود خواهند رفت دولت با احتیاجی که بوجود این معلمین دارد مجبور شده و این اضافه را بمجلس پیشنهاد کرده است. و بنده خیال میکنم اگر این قسمت تصویب نشود آنها می گویند امضاء شده قطعاً نخواهند آمد و کسان میکنم دولت هم در این موقع يك کار خیلی خلاف قانونی نکرده. باینها وعده داده که در صورت تصویب مجلس این اضافه بشما داده

خواهد شد و اگر هم تصویب نشود قطعاً نخواهند آمد بنا بر این بنده عقیده ام این است که آقایان موافقت بفرمایند و این قسمت را هم تصویب بفرمایند.

اعتبار... عنوانش را کرایه منزل قرار ندهید.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای اعتبار را تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام کردند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی قرائت میشود.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود هزار و پانصد تومان از بابت کرایه منزل به دوازده نفر مجموعاً داده میشود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - نظر باینکه بنده از اصل مخالف این کنترات بودم بجهت اینکه ما دیدیم از هراستخدامی که تا کنون کرده ایم نتیجه نبرده ایم مگر خیلی کم. باین جهت بنده با اصل کنترات مخالف بودم. یکی این دیگر اینکه ممکن بود بجهت مدارس متوسطه لا اقل از ملکات خودمان يك عده راییدا کنیم و استخدام کنیم و عوض اینها از داخله خودمان بگذاریم. این را هم صلاح ندانستند. با اینکه عقیده من این بود که ناممکن شود ما از ناقص خودمان استفاده کنیم و دیگران را نیابیم بهتر است. خوب بود ما از کامل دیگران صرف نظر کنیم تا این ناقص خودمان تکمیل شود. حالا يك کنتراتی از مجلس گذشت. که بهر کدام از این معلمین ماهی دو بیست و پنجاه تومان داده شود. اولاً دو بیست و پنجاه تومان در ماه کافی است. اگر فرضاً يك عده راضی نشدند عده دیگر قطعاً باین مبلغ راضی خواهند شد. فرضاً امسال هم نمیشد. سال دیگر ممکن بود این لایحه را بیاورند نه اینکه يك لایحه که

گذشته تغییرش بدهند و مبلغی ضمیمه اش بکنند . بنده این را عقیده ندارم و این مسئله سبب میشود که بعد ها هم این لایحه از مجلس بگذرد میگویند ما قبول نداریم و اشکال تراشی می کنند هر چند این اشکال را هم بنده بنظر خودم قوز میدانم بجهت اینکه آئینها می که آمده اند ما از وجودشان هیچ استفاده نکرده ایم . اگر بعد ها آمدند و ما استفاده کردیم آنوقت تشکر خواهیم کرد . باین نظریات بنده مخالفم و عقیده ام این است اگر عده راضی نشوند دست دیگر راضی میشدند مگر در فرانسه معلم مدرسه متوسطه منحصراً باین دوازده نفر است این طریق نیست که شاید ده ملیون باشند خوب میخواستند بگردند دوازده نفری که بکتر از این قانع باشند پیدا کنند که سالی سه هزار تومان بهر کدام از آنها بدهند راضی باشند معلوم میشود دقت نشده است اگر دقت شده بود پیدا میشد و امروز این حرفها اینجاست نمیشد اگر هم پیدا شد امسال مسکوت عنه ماند بجهت سال آتی آنوقت هر قسم صلاح میدانند رفتار کنند باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم و الا نظرم به هزار و پانصد تومان کم کردن نبود بلکه غرضم از این عرایض بود که عرض بکنم ما نباید اینقدر خودمان را در مدارس متوسطه هم محتاج معلمین خارجی بدانیم

رئیس -- پس بنا بر این میخواستید به پیشنهاد شما رأی گرفته شود .

فیروز آبادی -- خیر

عراقی -- پس گرفتند .

رئیس -- قاصد بودند . پیشنهاد آقای ملک مدنی

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد مینمایم که مبلغ صد و پنجاه تومان بعنوان کرایه منزل داده شود

رئیس -- بفرمائید

وجودشان نافع واقع نمیشود مقصود از کثرت اینها و آوردن اینها برای این است که وجودشان نافع باشد و آن چیزهایی که نیست در واقع از وجود آنها استفاده شده باشد خواستم به بینم اینطور هست یا نه چون بعضی از آقایانی که سابقه داشتند با یکی دوفتر که وارد شده اند و از محصلینی که زیر دست آنها بوده اند اینطور استفهام شده که این معلمین عالی مقام نیستند از این معلمین عادی هستند که وجودشان آقدرها نافع نیست . اینها را میخواستیم بیروم از آقای وزیر معارف که حالا که اینها کثرت میشوند برای چه موقعی میروند و آیا برای امسال وجود آنها نافع خواهد بود یا خیر ؟

فهمی (مخبر) -- فرمایشات آقای ملک مدنی بکلی نقطه مقابل فرمایشات آقای فیروز آبادی بود ایشان میفرمودند اگر هنوز کثرتات نشده اند بگذارید برای یکسال دیگر آقا میفرمایند چرا بتعویق افتاده ؟ آقا میفرمایند اینها را لازم نداریم و تصور فرمودند معلم از خارجه که برای مدارس متوسطه میآوریم برای این است که معنی و شرح لعمه درس بدهند آنوقت میفرمایند از این معلمین زیاد داریم اینطور نیست آقا معلمینی که بتوانند مطابق اصول جدید در مدارس متوسطه درس بدهند زیاد نداریم شاید هستند يك عده که بتوانند كمك کنند بوزارت معارف چنانچه وزارت معارف تابحال بیش از هشت نفر از این دوازده نفر را موفق نشده اند پیدا کنند و بنده تعجب کردم از آقای اعتبار که فرمودند از مخبر پرسیدم و گفته است که کثرت آنها را آنها تصویب شده است کدام مخبر! بنده که همچو حرفی نزد ...

اعتبار -- در یاد داشت مرقوم فرموده اید .

مخبر -- عرض میکنم که اینها را هنوز موفق نشده اند کثرتشان را تمام کنند و علت تأخیری که آقای ملک مدنی میپرسند همین است که باید بگردند يك اشخاصی که لیاقت کامل داشته باشند و حاضر شوند برای کثرتات پیدا بکنند هشت نفر آنها را

معین کردند در نفرشان آمده اند باقی باید بعد بیابند عده دیگر را خود آقای وزیر معارف باین فکر افتاده اند که از بین ایرانیهایی که میتوانند از عهده تدریس برآیند از میان آنها انتخاب کنند بترتیبی که اصول استخدام معلمین ایرانی اقتضا میکند نه مطابق آنها . این است که وزارت معارف خودش این نکته را در نظر دارد که تا ممکن است از ایرانیهایی که از عهده تدریس بر میآیند استخدام کند این مذاکرات البته يك مدتی طول دارد که با آنها مذاکره کنند و در نتیجه موفق شوند که با دویست و پنجاه تومان اضافه دادن با آن مبلغ اعتبار تصویب شده سابق آنها را حاضر کنند برای خدمت دولت ایران کار هم باینجا رسیده است و تمام شده اما مذاکراتی که شده است خود آقایان تصدیق میفرمایند که حالا مورد ندارد با فرمایش آقای وزیر عدلیه باید تجدید مطلع کرد که چرا اینها لازم نیست یا اگر رفتند و مذاکرات کردند باید موافقت کرد . بنده گمان میکنم تعزیم وقت مجلس از این مذاکرات زیاد تر میشود از استفاده که ممکن است از این صحبتها حاصل شود این است که خواهش میکنم آقایان موافقت بفرمایند زود تر بگذرد .

خطیبی -- این جواب نشد .

رئیس -- آقایان که با قابل توجه بودن پیشنهاد آقای ملک مدنی موافقت قیام فرمایند (عده قلیبی برخاستند)

رئیس -- تصویب نشد . رأی گرفته میشود بماده واحده موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۴۵ ورقه)

(سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر ۹۲ رأی دهندگان ۴۵ لایحه

بلا تکلیف ماند ✽

خبر کمیسیون راجع باستخدام مسیو موریس روسیه قرائت میشود .

(۳ - استخدام مسیو موریس بروسیه)
(خبر کمیسیون بودجه و خبر کمیسیون خارجه بشرح)
(آتی قرائت شد)

خبر از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه لایحه ۱۶۷۰۰ راجع به تجدید
کنترات مسیو موریس روسیه تبعه دولت فرانسه بسمت
سر مهندسی تلگراف بی سیم را مطرح نموده و ماده
واحد ذیل را برای تصویب مجلس بعرض میرساند .

ماده واحد - الف - مجلس شورای ملی بدولت
اجازه میدهد کنترات مسیو موریس روسیه تبعه دولت فرانسه
را بسمت سر مهندس تلگراف بی سیم از تاریخ نهم مرداد
۱۳۰۸ با سالی ۲۲۰۰ تومان حقوق که باقسط
ماهانه پرداخته میشود برای مدت دو سال تجدید نماید
و در موقع معادرت از ایران نیز مبلغ سیصد تومان بعنوان
خرج سفر بمشار الیه بپردازد

ب - دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیو
روسیه را با تادیه سه ماه حقوق بمشار الیه فسخ نماید
ولی چنانچه مسیو روسیه مریض شود و باین جهت
بیش از دو ماه از ادامه خدمت باز ماند طرفین حق
فسخ کنترات را داشته و در اینصورت فقط حقوق دو
ماه مدت کسالت باو پرداخته میشود

ج - سایر شرایط کنترات مسیو روسیه مطابق
مقررات قانون ۲۳ عقر ۱۳۰۱ راجع به کنترات
متخصصین خارجه خواهد بود

خبر از کمیسیون امور خارجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۱۶۷۰۰ دول
را راجع باستخدام مسیو موریس بروسیه سر مهندس
تلگراف بی سیم را تحت شور و مطالعه در آورده و چون
در تجدید کنترات شخص مزبور محدودی نیافتن عین
ماده واحد پیشنهادی دولت را از نقطه نظر ملیت
تصویب و خبر آن را تقدیم مینماید

رئیس - ماده واحد مطرح است . آقای فیروزآبادی
(حاضر نبودند)

دکتر حسن خان عظیمیا - عده کافی نیست

رئیس - صحیح است (بعد از قدری نامل عده
کافی شد) آقای فیروزآبادی در ورغه نوشته اید مخالفید
فیروزآبادی - ملتفت نشدم راجع بچيست ؟

رئیس - در کنترات مسیو موریس روسیه متخصص
بی سیم .

فیروزآبادی - بی بنده مخالفتم در این متخصصین

از این راه است که اگر اینها بیایند اینجا و در مدت
کنتراتشان دو نفر سه نفر را هم لااقل بان علم تلگراف
بی سیم آشنا کنند و تعلیم کنند بنده مخالفتی ندارم
شاید حالا اینجا گفته شود که باید ده سال بیست سال
سی سال درس بخوانند تا یاد بگیرند بنده ممکن است

آنوقت عرض کنم که چیزی که شاید اختراع او را در
ظرف دو سال و پنجسال فکر کرده اند چطور نمیشود
در مدت سه سال چهار سال یاد گرفت . پس خوب است
قرار بگذارند که در مدت دو سال سه سال این فن را
به اشخاص ایرانی تعلیم کنند که لااقل قدری احتیاج
ما ازخارج کم شود اگر انشاءالله تحمل بکنند بقینا ممکن

است و تعلیم خواهند کرد و اگر این هم مثل سایر چیزها
باشد که با ما یاد بگیریم یا آنها میل نداشته باشند آن
امر علیحده است بنده اساساً مخالف نیستم البته حیالاً
که تلگراف بی سیم آورده ایم لابد اسبابش را هم
میخواهیم مخالفتم در این است که اینها نیابند بکسی
چیزی یاد دهند و مثل رئیس گمرک نباشد که بیست
و پنجسال در اداره گمرک باشد و ما گمرکچی گری را
هم یاد نگرفته باشیم مخالفت بنده از این راه است
حالا لابد تلگراف بی سیم آمدلوازمش را هم ما میخواهیم
وزیر پست و تلگراف - برای اطمینان خاطر آقا

عرض میکنیم بعلاوه اینکه در تلگراف بی سیم خوب از
وجود متخصص فعلی نفع میبرد و در ظرف این دو سال
هم خوب امتحان داده اند در مدرسه که عجلتاً وزارت پست و
تلگراف دارد و یکصد نفر در آنجا محصل داریم مخصوصاً
بمورس روسیه در آنجا تعلیم میکنند فنون الکترونیک
را یعنی پایه تلگراف بی سیم را . از او خیلی استفاده
میکنیم و راجع بگمرک هم که فرمودید چون آقای وزیر مالیه
نشدند گمان میکنم از رؤسای بلژیکی که اینجا بودند مستخدمین
گمرک خیلی استفاده کرده اند و حالا هم ما مورسین لایقی ما
داریم که در ولایات مشغول خدمتگذاری هستند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - در موضوعی که آقای فیروزآبادی
تظاہر کردند بنده اولاً خواستم عرض کنم چون
در اصل این موضوع با آقای فیروزآبادی مخالف
نیستم ناچارم در اینجا بیان کنم لیکن مخالفتم با آقای
وزیر در يك موضوع دیگری است . اصلاً اعتراف کنید
تلگراف بی سیم جدید است و این يك اهنای است که بزرگ
ملکت ما کرده است در این باب و از حیث روانه کردن متعلمین
خارج خبلی اهتمام کرده است . و جریان وزارت پست
تلگراف ما حقیقه رضایت بخش است آن چیزهایی که بنده
در خواب میدیدم حالا می بینم که این وزیر پست
تلگراف در مقام عمل آورده در نقاط فارس شروع کرده اند

بکشیدن سیم تلگراف و در جاهای دیگر هم همینطور
مشغول سیم کشی هستند اصل موضوعی که بنده در
اینجا خواستم به آقای وزیر پست و تلگراف عرض کنم
این بود که این مسیو یعنی آقای که بعنوان سر مهندسی
ما کنتراتش میکنیم این از اول سال از فروردین تحلاً
بچه عنوان در اینجا بوده است در اینجا بعنوان
حقوقی که میگرفته است بعنوان کنترات که نبوده
است این مدت بچه عنوان حقوق میگرفته است این
اولاً و ثانیاً برای اینکه تذکر بدهم خدمت آقایان وزراء
قبل از اینکه لایحه از مجلس بگذرد مستخدمین خارجی
را در کارهای مملکت داخل نکنند بجهت اینکه مستخدمین
خارجی معلوم است تا محل اطمینان نباشند که نمی
آورندشان ولی اساس حکومت شوروی این است که
مستخدمین خارجی بعد از آنکه از مقامات مربوطه گذشت
باید وارد شوند در شئون ملی . آنها غیر از داخلی ها
هستند . این شرایط تحت قانون اساسی تحت قانون
مملکتی گذشته است این را محض تذکر خواستم به
آقای وزیر پست و تلگراف عرض کنم که بعد از این
این رعایت را کاملاً داشته باشند که تا زمانیکه کنترات
نگذرد مستخدمین خارجی را در شئون ملی مداخله ندهیم
وزیر پست و تلگراف - موقعی که کنترات ایشان

بجائمه رسید چون لازم داشتیم و قبل از اینکه از مجلس
بگذرد چون متوجه بودیم که رعایت قانون را بکنیم باو
اجرت یومیه داده شده تا کنترات او از مجلس بگذرد
حالا که کنترات از مجلس میگذرد موافق کنترات با او
رفتار خواهد شد

رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - موافقم

رئیس - آقای فیروزآبادی
فیروزآبادی - بنده با توضیحاتی که آقای وزیر
پست و تلگراف دادند که يك عده تعلیم گرفته اند و مشغول

رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - موافقم

رئیس - آقای فیروزآبادی
فیروزآبادی - بنده با توضیحاتی که آقای وزیر
پست و تلگراف دادند که يك عده تعلیم گرفته اند و مشغول

رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - موافقم

رئیس - آقای فیروزآبادی
فیروزآبادی - بنده با توضیحاتی که آقای وزیر
پست و تلگراف دادند که يك عده تعلیم گرفته اند و مشغول

رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - موافقم

تعلیم گرفتن هستند و عنقریب احتیاج ما را مرتفع میکنند
اظهار تشکر میکنم از کسی که باعث این است خصوصاً
اگر خود آقای وزیر پست تلگراف باعث شده باشند
که خیلی تشکر میکنم از ایشان که موفق شده اند
لا اقل يك قسمت از احتیاجات ما را رفع کنند
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - آقایان تشریف نبرید . رأی گرفته میشود
ماده واحده با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید
خواهند داد .

(اخذ آراء بعمل آمده ۸۵ ورقه سفید شماره شد)
رئیس - عده حاضرین ۹۴ با کثرت ۸۵ رأی
ماده واحده تصویب شد .

خبر کمیسیون راجع به کنترلات مسیو برژه و مسیو
کلریس قرائت میشود

(۴ استخدام مسیو برژه و مسیو کلریس)

(بشرح آتی قرائت شد)

خبر از کمیسیون بودجه مجلس

کمیسیون بودجه لایحه ۱۶۷۰۳ راجع با استخدام دو
نفر مهندس الکتریسته تبعه دولت فرانسه را برای اداره
تلگراف بی سیم مطرح نموده و مواد ذیل را برای تصویب
مجلس بعرض میرساند

ماده ۱ - دولت مجاز است مسیو برژه تبعه دولت
فرانسه را برای مهندسی الکتریسته از ۲۵ فروردین
۱۳۰۸ برای مدت دو سال و مسیو کلریس تبعه دولت

سوئیس را برای مهندسی میکابک تلگراف بی سیم مدت
دو سال از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۸ کنترلات نماید
ماده ۲ - حقوق مسیو برژه سالیانه دو هزار و هفتصد
تومان و حقوق مسیو کلریس سالیانه دو هزار و یکصد
تومان خواهد بود که با قساطر ماهیانه پرداخته میشود
بعلاوه در موقع معاودت مسیو برژه سیصد تومان عنوان
خرج مسافرت بمشار الیه داده میشود

ماده ۳ - دولت در هر موقع میتواند کنترلات مسیو
برژه و مسیو کلریس را فسخ نماید مشروط بر اینکه
ماه حقوق آنها را ناپیه کند ولی چنانچه مشار ایها
مريض شده و یا بنبجه بیش از دو ماه از ادامه خدمت
باز مانند طرفین حق فسخ کنترلات را خواهند داشت
در اینصورت فقط حقوق دو ماه مدت کسالت آنها
پرداخته میشود .

ماده ۴ - سایر شرایط کنترلات متخصصین مزبور
مطابق مقررات قانون ۲۳۳۱ عقرب ۱۳۰۱ راجع به متخصصین
خارجی خواهد بود

خبر از کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه سوم مهر ماه ۱۳۰۸
لایحه نمره ۱۶۷۰۳ دولت را برای استخدام مسیو برژه
فرانسوی به عنوان مهندسی الکتریسته تلگراف بی سیم
و مسیو کلریس سوئیس به عنوان مهندس میکابک
مؤسسه مدت دو سال تحت شور در آورده و چون
هیچگونه اعتراضی نداشت آنرا تصویب و عین ماده واحده

پشهادی دولت را از نقطه نظر ملیت تصویب نمود
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده نظریاتم در این موضوع همان
موضوع سابق بود . مکرر عرض میکنم که بگوششان برسد که
تغییر رویه بدهند و وجودشان با بران میرسد طرف
استفاده قرار بدهند باین جهت لازم میدانم بر خودم
که رویه این مستخدمین از حالا بعد بر خلاف رویه
بعضی از مستخدمین باشد باین جهت تکرار میکنم این عرض
را و در اصلش هم مخالف بودم ولی چون آقای وزیر
پست و تلگراف يك توضیحی دادند بنده را قانع کردند
از اینکه عنقریب يك شخصی که از خودمان زبید
خواهند شد و ما از وجودشان استفاده خواهیم کرد و
ما را از وجود متخصصین خارجی مستغنی خواهند کرد
علاوه بر این عقیده ام این است که ما این متخصص را از
جای دیگر استخدام کنیم که کمتر از اینها باشد مثلاً
بر روسیه گمان میکنم متخصصین تلگراف بی سیم زیاد
باشند و ممکن است که خیلی ارزاتر استخدام شوند . البته
ما در هر حال باید مراعات اقتصاد را بکنیم و در صورتیکه
ممکن است که از مملکت دیگری خیلی کمتر استخدام
کنیم چرا منفعت خود را از دست بدهیم این بود
مطلب بنده

وزیر پست و تلگراف - چون در قسمت اول
آن لایحه فرمایشاتی فرمودید و بنده توضیحات دادم
مخصوصاً آقایان متوجه میکنم به اینکه طرز رفتار دولت
مستخدمین خارجی امروز با سابق خیلی فرق کرده
است این دو نفری را که ملاحظه میفرمائید استخدام
را اند بجا دو نفری است که متخصص بوده اند در
سیم چون آنها بوظایف خودشان عمل نمیکردند ما آنها
مخصوصاً خارج کردیم و کنترلاتشان را فسخ کردیم و چون اینها
از یک نفر کمپانی استخدام کرده بودیم کمپانی را مجبور کردیم
فرستادن زاهم خودش پرداخته و ما ضرری نکردیم لهذا اینهارا
فرانسه بجای آنها آورده ایم و با کمال دقت انتخاب

شده اند و از وجودشان هم خوب استفاده میشود و
اینکه حقوقش صد و هفتاد و پنج تومان است در طهران
بوده است و تقریباً هفده سال در سوئیس کار کرده
است و با يك حقوق خیلی نازلی مخصوصاً خیلی مواظب
است و روزی هشت ساعت ده ساعت کار میکند بعلاوه
اشخاصی هم داریم که در اینجا کار میکنند که قبل از تصدی بنده
در تحت توجهات اعلیحضرت همایونی مدرسه بی سیم که
دائر شده بود فرغ تحصیلهای هم اینجا هستند و یکمده از
اینها را تقریباً شانزده هفده نفرات را امسال بنده
بفرانکستن فرستادم و باقی که سی و چند نفر هستند
همانجا هستند که عرض کردم و مشغول کار کردن
هستند و الا اگر منحصراً همین دو نفر سه نفر باشد
چطور میشود از عهد اداره کردن اینهمه ماشین مخصوصاً
قیمتی هم حالا زیاد شده است و بعلاوه قسمتهایی که
در ولایات هستند بتوانند بر بیابند و میخواستیم عرض
کنم ما از وجود اینها خیلی استفاده میبریم ولی از يك
طرف اگر نخواهیم استخدام کنیم تصدیق بفرمائید که
در وقتی که ما میخواهیم بکنفر متخصص از فرانسه
بیاوریم کمتر از دوست و بیست و پنج تومان در صد و هفتاد و
پنج تومان نخواهد بود و بنده مقتضی میدانم کمتر از این
استخدام کنیم و اگر بنا باشد که ارزاتر از این
باشد آنوقت عملیاتشان يك عملیاتی خواهد بود که از
عهد خود ایرانیهار میاید .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب در کلیات فرمایشی
دارید ؟

آقا سید یعقوب - بلی

رئیس - فرمائید

آقا سید یعقوب - بنده توجه میدهم آقای وزیر پست
و تلگراف و آقای مخبر را چون مسئله خرج در تحت
نظر وزارت مالیه است غالباً آقای وزیر پست و تلگراف
می آید در کمیسیون بودجه و رفعش میکند از این جهت
ناچار شدم در مورد کلیات بعنوان مخالفت این را عرض

- اسامی موافقین - آقایان : انسر - حکمت - طباطبائی دیا - جلای - عباس میرزا - آقبال - حاج میرزا حبیب الله
- طالب خان - اسدی - سید سرنضی وثوق - اسفندیاری - حیدری - مصباح فاطمی - روحی - آقا حسین آقایان - قاضی نوری -
- میرزا محمود خان ناصری - رهبری - مهدوی - اسکندری - شریعت زاده - کفالی - خواجوی - مخبر فرمند - کجبج - خطیبی -
- ایلیخان - ذوالقدر - صادقی - دکتر لقمان - اورنگ شیخ الملکی - امیر ابراهیمی - فتوحی - شهداد - مؤید احمدی - امیر تهر -
- ایزدی - طهرانی - نجومی - کیای نوری - ملک آرائی - امیر دولتشاهی - دیوان بیکی - آقا سید یعقوب - حسعلی میرزا دولتشاهی -
- محمد علی میرزا دولتشاهی - مفتی - دکتر عظیبا - ضیاء - حبیبی - شیخ محمد جواد - کاشانی - دبستانی - بالیزی - لاریجانی - بنکدار
- زوار - هزار جریبی - مرانی - اعتبار - محمد تقیخان اسعد - فولادوند - حاج علی اکبر امین - الفت - وهاب زاده - درانی -
- محمد ولی میرزا - عدل - نوبخت - محمد آخوند - دکتر سنک - مسعودی - فومی - بزک نا - محمد ضیائی - بیات ماکو -
- موفر - شریفی - ملک مدنی - دکتر امیر اعلم - مولوی - سهرابخان - عبدالحسین خان دیا - دهستانی - یاسائی -

کنم که با خود وزیر و با آقای مخبر جواب بدهند که این در صورت مجلس دلیل و صحبت باشد از این جهت در شور در کلیات میگویم وبعد در شور مواد هم صحبت نمیکنم گرچه اشکالات هم در مواد است. ما شعب تلگراف بی سیم آف چیزی که در روز نامهجات و اطلاعات است در چند جا داریم مراکز در طهران است آنوقت در فارس شیراز کرمان خوزستان اینجاها هم هست آنها برای آنچهها هم متخصصینی جلب کرده اند یا نکرده اند اگر جلب نکرده اند پس آنها در تحت نظر کی اداره میشود اگر در این باب توضیحی بدهند عیبی ندارد موضوعی که برای رفع اشکال است این است که اگر این متخصصین ناخوش شدند دولت مخارج دوماه ایام ناخوشیشان را بدهد حالا اینها دو ماه کار نکرده اند خواستند برزند آنها خرج سفر بانهاداده میشود بانه؟ در این جا برای این موضوع عنوانی ندارد فقط نوشته شده که اگر دو ماه ناخوش شد دولت حق فسخ دارد و این باید در صورت مجلس قید شود که محل ابراد واقع نشود در بودجه که بگویند اینجا دیگر خرج ندارد چرا به علت اینکه خرج سفر در وقتی است که خانه انتخابات باشد حالا چون بخانه انتخابات دست خرج سفر داده نمیشود این است که بنده عقیده ام این است که در صورت مجلس قید شود این یک موضوع. موضوع دیگر اینکه اگر دولت هر وقت میخواهد کنترات این را فسخ کند حق دارد ولی سه ماه باید حقوق باینها بدهند این راه شاید مالیه اشکال کند که در صورتیکه قبل از انقضای کنترات سه ماه قبلا دولت آمد و فسخ کرد و سه ماه حقوق بهشان داده شده است دیگر خرج سفر را نخواهند داد این را با شما و با آقای مخبر بفرمائید چون قانون در اینجا ساکت است بنده برای اینکه این مطالب معلوم باشد عرض کردم

وزیر پست و تلگراف - اول راجع به قسمت شعب ولایات که فرمودید سواى مرکز طهران که فعلا

سه مرکز خواهیم داشت یکی مرکز دهند. یکی مرکز گیرنده یکی هم دفتر مرکزی که تلکرافات از آنجا مخبر خواهد شد در سایر ایالات هم فعلا شش دستگاه دائر است و در تحت نظر خود ایرانیها اداره میشود همالطور که عرض کردم فرمایشاتی که سابقاً فرمودید بنده نخواستم تشکر عرض کنم ولی چیزهایی را که فرمودند به بنده منسوب نبود قبل از تصدی بنده همالطور که عرض کردم مدرسه دایر بوده است و حالا هم از شاگردان همان مدرسه چند نفری هستند که مخصوصاً خیلی خوب هم از عهده کار برمیآیند و مخصوصاً در فارس ثابت کرده اند که خیلی خوب از عهده برآمده اند و خیلی هم حسن خدمت و لیاقت بخرج داده اند و اینها همین محصلینی هستند که در همین مدرسه تحصیل کرده اند و راجع بخرج سفر متخصصین در هر صورت خرج سفر باید داده شود خواه اینکه دولت کنترات اینها را خالصه بدهد خواه مرخص شوند حالا اگر مرخص شدند البته در موقع اضطرار بواسطه مرض اگر مجبورند معاودت کند باید خرج سفر از اینجا تا مملکت خویش را دولت بدهد و اگر دولت خواست که اینها معاودت بدهد یا از نقطه نظر عدم لیاقت یا بر حسب مصلحت یا هر چه باید خرج سفر اینها را بدهد و امیدوارم در اینصورت دیگر اشکالی نباشد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - رأی میگیریم برای ورود در شور مواد آقا
موافقین قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود
(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - دولت مجاز است مسیو برره تبعه دولت فرانس را برای مهندسی الکتریسیته از ۲۵ فروردین ۱۳۰۸ برای مدت دو سال و مسیو گلریس تبعه دولت سوئیس

را برای مهندسی میکالیک تلگراف بنسیم بمدت دو سال از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۸ کنترات نماید
رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده میخواستم عرض کنم که موقع این کنترات باید از حالا باشد این گذشته فروردین ۱۳۰۷ خیلی از موقعش گذشته.
رئیس - از فروردین ۱۳۰۸ است نه ۱۳۰۷
فیروز آبادی - باز هم موعدش گذشته

مخبر - در مقدمه لایحه اگر ملاحظه فرموده باشید دو نفر مهندس بودند اینها را دولت مرخص کرد و بعضی آنها دو نفر دیگر را خواستند و اعتبار آنها هم در بودجه پیش بینی و تصویب شده است اشخاص آنها عرض شده است و در حقیقت لایحه که ما امروز تصویب میکنیم تغییر اشخاص است و الا اساساً بودن دو نفر مهندس در بودجه تصویب شده است پس يك خلاف قاعده واقع نشده است.

رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - میفرمائید اشخاصی بودند و رفتند و اینها بجای آنها آمده اند و شخص را تغییر دادن مورد اشکال واقع شده در صورتیکه راجع به کنترات خارجی و همچنین داخلی هم اشخاصی که رفتند شخص دیگری که آمد بایستی قانوناً حق این را داشته باشد که وارد عمل شده باشد بعلاوه ملاحظه عبارت را بفرمائید مینویسد دولت مجاز است در آینده که کنترات کرده باشد در گذشته این درست در نمی آید بنده عقیده ام این است که اگر محظور و مانعی نباشد از امروز کنترات کنید نهایت برای ایام گذشته که مشغول خدمت بوده يك لایحه تقدیم کنند ما هم تصویب میکنیم بنده گمان میکنم نظیر این قبیل قضایا در آینده چندانی زیبا نباشد

وزیر پست و تلگراف - این کنترات از اول فروردین تصویب شده همالطور که توضیح دادم تا امروز بعنوان روز بروزی بهشان حقوق داده ایم والا اساساً بودن دو نفر مهندس در بودجه تصویب شده نهایت چون اشخاص تغییر کرده اند ما از مجلس تقاضای تصویب میکنیم جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم بماده اول آقا بان موافقین قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)
رئیس - تصویب شد. ماده دوم
ماده دوم - حقوق مسیو برره سالیانه دو هزار و هفتصد تومان و حقوق مسیو گلریس سالیانه دو هزار و یکصد تومان خواهد بود که باقسط ماهیانه پرداخته میشود بعلاوه در موقع معاودت مسیو برره سیصد تومان بعنوان خرج مسافرت بمشار الیه داده میشود.

رئیس - آقای زوار
زوار - بنده موافقم.
رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - بنده میخواستم سؤال کنم که اینها در طهران بوده اند استخدامشان کرده اند یا اینکه از خارج وارد شده اند اگر در طهران نبوده اند و استخدام شده اند خرج معاودت با آنها نیست و اگر طهران بوده اند استخدام شده اند خرج معاودت دادند مورد ندارد

وزیر پست و تلگراف - اگر آقا توجه کرده باشند فقط نوشته است که خرج معاودت مسیو برره داده میشود برای اینکه او از فرانسه استخدام شده است و آمده است و مسیو گلریس در طهران بوده است و خرج معاودت به این شخص داده نخواهد شد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - رأی میگیریم بماده دوم آقا بان موافقین

